

Hírlevél

2006. szeptember IX. évfolyam 4.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

Nyugállományú katonák köszöntése

Köszöntöm Önöket az „Idősek Világnapja” alkalmából. Katonákat, idősebb bajtársakat tisztelek Önökben, hiszen nap mint nap érzem a honvédelem ügye iránti érdeklődésüket, elkötelezettségüket. Tudom, hogy ez egy olyan hivatás, ahol a honvédséghez való kötődés nem szűnik meg a nyugállományba helyezéssel. Az aktív szolgálat befejezése után is ezer szállal kötődnek a honvédséghez.

Köszönet és elismerés illeti az Önök nemzedékét, a nyugállományú katonákat azért is, mert az elmúlt évtizedekben biztosították – sokszor erőn felül is – a honvédség feladatainak teljesítését, a hadsereg működőképességét.

Az Önök több évtizedes munkája nyomán olyan szakmai kultúra teremtődött a Magyar Honvédségben, amelyre ma nyugodtan lehet építeni. A katonai felsőoktatást, a szakma korábbi művelőit dicsérik a magyar katona ismereteit, felkészültségét kifejező nemzetközi elismerések.

Valahol a múltban gyökereznek azoknak a nemzedékről nemzedékre öröklődő katonai erényeknek, értékeknek a gyökerei is, melyeket a megbízható, pontos feladatteljesítéssel, gyors helyzetfelismeréssel, találékonysággal lehet jellemezni.

Köszönöm azok munkáját, akik nyugállományúként is fáradhatatlanul tevékenykednek a honvédelem ügye érdekében. Tisztelem a BEOSZ-t azért is, mert összefogják, vezetik a nyugállományú katonák önszerveződéseit, a klubok munkáját. Segítik, támogatják a szociálisan kedvezőtlenebb helyzetben lévő, megromlott egészségű pályatársaikat.

A Honvédelmi Minisztérium vezetése katonaként tartja számon Önöket, a mindennapok során is figyelmet fordít és felelősséget érez sorsuk alakulásáért.

Továbbra is nyitott kezdeményezéseikre, javaslataikra és a jogszabályok által biztosított lehetőségeknél meg-

felelően támogatja azok megvalósítását.

Megtisztelő lehetőség számomra, hogy továbbra is együttműködhetek Önökkel a honvédelem érdekében.

Arra kérem Önöket, hogy továbbra is legyenek aktívak, bővítsék, színesítsék társadalmi szerveződéseiket, a nyugállományú klubok tevékenységét. Legyenek partnereink a honvédelem ügye érdekében folytatott munkánkban.

Végezetül még egyszer köszöntöm Önöket az „Idősek Világnapja” alkalmából.

Kívánok minden nyugállományú katonának hosszú, boldog életet jó erőben és egészségben.

Iváncsik Imre
HM államtitkár

Készült a Nemzeti Civil Alapprogram támogatásával

A Katonanemzedékek Találkozójának előzetese

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége idén október 2–4. között – hagyományainak megfelelően – immár 15. alkalommal rendezi meg a MH Kulturális Központ Színháztermében (Stefánia út 34–36.) és Balatonkenesén a Honvédüdülőben, a Katonanemzedékek Találkozóját. A rendezvényeknek óriási szerepe volt a II. világháború alatti Magyar Királyi Honvédség, a Néphadsereg és a mai Magyar Honvédség katonáinak összefogása, a katonatársadalom békéjének megteremtésében, mely példaértékű üzenetté vált a civil társadalom felé. A rendezvény jelentőségét növelte a mindenkori Körtársasági Elnök fővédnöksége és a honvédelmi miniszteri, vezérkarfőnök védnöksége. A találkozó ez évi fő témája:

a forradalom és szabadságharc 50. évfordulója és a BEOSZ szerepe a katonanemzedékek összefogásáért.

A találkozó keretében kerül kihirdetésre, átadásra a „Katonák Példaképe” díj.

A rendezvény második napján Balatonkenesén dolgozzák fel a hadseregből szolgálati nyugállományba és besorozásuk megszűnése okán, viszonylag fiatalon nyugállományba kerültek körében végzett szociológiai felmérés tapasztalatait.

A találkozó befejező napján a BEOSZ választmányát hívják össze, melyen a száz egyesület és 11 000 tagot magában foglaló szövetség jövőjével kapcsolatos kérdések kerülnek terítékre.

A rendezvényre meghívást kaptak a Magyar Honvédség vezetőállománya és szervezetei képviselői, a társ társadalmi szervezetek és az '56-os forradalom és szabadságharcban részt vettek képviselői.

*Sipos Géza nyá. ezredes
elnök*

A haza összeköt

A haza államformától és a hatalmi berendezkedés jellegétől függetlenül létező valóság, a hazaszeretet, hazafiság pedig szoros tudati és érzelmi kötődés e valósághoz. Mindazok, akik hivatásul választják a haza védelmét, abban a meggyőződésben tesznek erre esküt, hogy megszerzett tudásukkal és tetteikkel a hazát szolgálják. Azt teszik minden helyzetben, bármely körülmények között. E hitük, meggyőződésük formálja egységessé mentalitásukat, alakítja ki a testületi-bajtársi szellemet, élethosszig tartó szilárd kötelék-ként tartja össze egy-egy hivatásos katonanemzedék tagjait.

A katonai hivatásnak történelme van. Minden nemzedék utódként kezdi, majd elődként fejezi be pályafutását. Elődeitől kapja a rendkívül szakosított tudást és a felelősségudatot, me-

lyeket hasznosít, s az új kihívásoknak megfelelően továbbfejlesztve hagy utódaira. Ez az ismétlődő folyamat szülte és szüli a hagyományokat, melyek őrzése és ápolása az egymás mellett élő katonanemzedékek közös igénye és vállalt feladata.

Hazánkban napjainkban is több katonanemzedék él egymás mellett. Tagjai más-más történelmi helyzetben és hatalmi viszonyok közepette választották hivatásul a haza fegyveres szolgálatát. Ifjan, felnőtként és élemedett korban együtt éltek meg korszakváltásokat, társadalmi-hatalmi átrendeződéseket. Mindeközben esküjükhöz híven, parancsokat teljesítve tették a dolgukat. Minden helyzetben és bármely körülmények között, hitese-hittel szolgálták a hazát.

Nem rajtuk múltott, hogy e 20. szá-

zadi katonanemzedékek egyike, másika, az elődök és utódok között, évtizedekig csupán esetlegesen jött létre bajtársi kapcsolat és együttműködés. Ott és ahol az utódok észlelték és megfogták az elődök feléjük nyújtott kezét.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének történelmi érdeme, hogy megalakulását követően első lépéseként, jó másfél évtizeddel ezelőtt első alkalommal találkozóra hívta katonaelődei és az utódok képviselőit. E kezdeményezéssel újratertődött az a szoros kapcsolat, amellyel a haza – korszakokon és társadalmi berendezkedéseken átívelően – köti össze a védelmére esküt tett hivatásos katonák nemzedékeit. Azóta a hagyományá vált, évente ismétlődő találkozók tapasztalatai bizonyítják: értékmentő és értékkeremtő folyamatot indított el ez a kezdeményezés.

*Tóth Sándor nyá. ezredes
a BEOSZ egyik alapító tagja*

KÉPEK A BEOSZ ÉLETÉBŐL

(Nemzetközi kapcsolataink emlékképei)

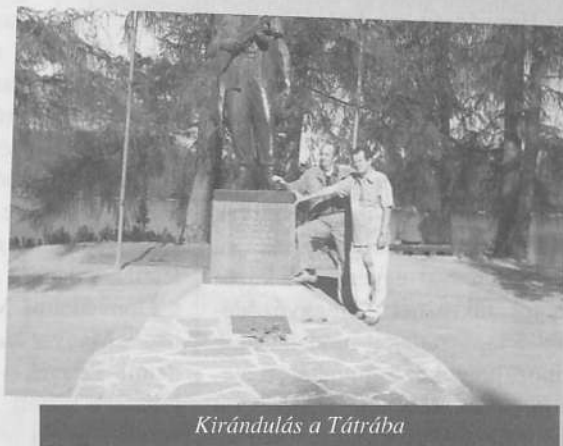
BAjtársak a Szlovén tengerparton

Kirándulás Szlovéniába

Koszorúzás Szlovéniában

Kirándulás a Tátrába

ELNÖKI LEVÉL

Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt HÉF!

A BEOSZ Elnöksége örömmel állapította meg, hogy a honvédelmi tárca betartotta ígéretét: a jövőben sem terveznek érdemi döntéseket meghozni úgy, hogy a munkavállalók szakszervezeteit és a tárcához szervesen kötődő nyugállományúakat és honvédségi nyugdíjasokat képviselő szervezetet, a BEOSZ-t nem kérdezik meg, nem vonják be. A HÉF működését szabályzó Megállapodás aláírása garantálja, hogy az érdekvédelmi partnerek közötti konzultációk rendszeresek és érdemiek legyenek.

A nyugállományúak tekintetében reprezentatívnak minősített BEOSZ helye, szerepe és garantált tevékenysége a tárcaszintű érdekegyeztetés legfelsőbb fórumán akkor fog maradéktalanul vitathatatlaná válni, ha mindannyian megértik, hogy az általunk képviseltek szervesen illesz-

kednek az egyéb állományviszonyokhoz! Ebből határozottan kitűnik az a következetes, sajátos, az általánostól eltérő szabályozás, ami a Hjt-ben és máshol is a többiekkel együtt szabályozza a nyugállományúakra vonatkozó eljárásokat.

A BEOSZ érdekegyeztetésben betöltött kezdeményező szerepe, minden tette és vállalása – az eddig még sohasem vitatott tapasztalatok szerint – a honvédség számára is elismerten hasznos volt.

A BEOSZ elnöksége értékeli és üdvözli a miniszter úr döntését, köszöni a szövetség mellett – mindkét oldalon megtalálható – fellépők szolidaritását, támogatását!

Budapest, 2006. szeptember 20.

Tisztelettel:

*Sipos Géza nyá. ezredes
elnök*

Az együttműködés és a párbeszéd folytatódik

A honvédelmi tárca érdekegyeztetési rendszeréről és rendjéről szóló megállapodás aláírásakor dr. Szekeres Imre honvédelmi miniszter beszédében az együttműködés és a párbeszéd folytatását, szükségességét hangsúlyozta. Elmondta: a Honvédelmi Minisztérium vezetése olyan együttműködésre törekszik az érdekképviseleti szervezetekkel és szervekkel a közös érdek és a közös munka alapján, hogy azok, akik a katonai hivatást választják ma Magyarországon, vagy közalkalmazottként, köztisztviselőként dolgoznak a minisztériumban, a háttérintézményeknél, illetve a csapatoknál, minden olyan feltétellel és lehetőséggel rendelkezzenek, ami munkájukat a megfelelő színvonalon elismeri. Ez igaz az erkölcsi, anyagi elismerésekre, formákra, amelyek kifejezik a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség gondoskodását – a hozzátartozókat, a családokat is beleértve.

Az egyik fontos kérdés, az elismerési és teljesítményértékelési rendszer. Fontosnak tartom – mondta a miniszter –, hogy az érdekképviseleti szervek olyan javaslatokat dolgozzanak ki, amelyek a tárcával egyeztetve, közös álláspontot tükröznek. Meggyőződésem: kellő tapasztalattal rendelkezünk már ahhoz, hogy közös munkában alakuljon ki az az álláspont, amelyet mi képviselni fogunk. A másik kiemelt téma a nyugdíjazás rendszere. Ismert Önök előtt a kormány határozata, hogy a később elfogadandó nyugdíjba vonulási rendszer és azt megalapító törvények hatályba lépésekor változatlanul marad mindazoknak a nyugdíjba vonu-

lása, akik legalább húsz év szolgálati jogviszonnyal rendelkeznek. Ez megfelelő feltételt ad az átmenetnek, méltányosan gondoskodik mindazokról, akik ilyen feltételek mellett választották a katonai hivatást. Közös feladatunk lesz, hogy hosszú távon ilyen differenciált rendszert léptessünk majd életbe. A kormány ebből a szempontból elvi alapon rögzítette, hogy legyen különbség az általános nyugdíjba vonulás feltételei, valamint a Magyar Honvédség, a Honvédelmi Minisztérium – általában a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek – nyugdíjba vonulási feltételei között, méltányolva a kockázatvállalást, a teljesítményt, a hivatás különleges jellegét, ami megköveteli ezt a különbségtételt. Ez szükséges, de nem elegendő feltétel. Korrekt és igazságos nyugdíjba vonulási rendszert akarunk kialakítani, és ebben a munkában is számítunk partnerként az érdek-

képviseleti szervekre – jelentette ki Szekeres Imre.

A döntéseink előkészítésekor, értelemszerűen konzultálni fogunk Önökkel. Informálódjanak, kérdezzenek, mert komoly tárgyalásokra is készek vagyunk. Az aláírást követően sor került egy alkalmi, ötoldalú megbeszélésre. Miről is volt szó? Breuer László, a HODOSZ vezető titkára elmondta, hogy a miniszter úr hangot adott annak a meggyőződésének, hogy jól döntött, amikor az oldal kezdeményezését elfogadta, vagyis hogy szűküljön a munkavállalói oldal összetétele. Ezen az oldalon immár csak kimondottan a reprezentatív szakszervezetek a HOSZ és a HODOSZ ülnek. A BEOSZ részvétele ugyan vitatott volt, de végül is jól döntött a miniszter, amikor a BEOSZ-t a nyugdíjasok reprezentatív szakszervezeteként a HÉF tagjának tekintette.

A HÉF együttműködési megállapodásában a felek megállapodnak abban, hogy a Honvédelmi Minisztériumban, a honvédelmi miniszter alárendeltségében, valamint fenntartói irányítása alá tartozó szervezetekben, a honvédelmi miniszter által alapított gazdasági társaságokban, közhasznú társaságokban, és a Magyar Honvédség katonai szervezeteinél – amennyiben az említett szervezeteknél a munkavállalói oldal bejegyzett érdekképviseleti szervezete, egyesülete működik – kétoldalú érdekegyeztető fórumokat működtetnek. A helyi együttműködési megállapodások megkötésének alapját a jelen megállapodás képezi.

A HÉF-nek két oldala van. A munkáltatói oldalon a honvédelmi tárca képviselői, a munkavállalói oldalon pedig a honvédelmi tárcánál működő reprezentatív érdekvédelmi és érdekképviseleti szervezetek – a Honvédségi Dolgozók Szakszervezete (HODOSZ), a Honvédszakszervezet (HOSZ), valamint érdekképviseleti feladatokat ellátó egyesületként a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ) – képviselői foglalnak helyet.

A felek kölcsönösen biztosítják a megfelelő tájékozottsághoz és a megállapodáshoz szükséges információkat. Az információk szolgáltatása vagy nyilvánosságra hozatala nem sértheti az állami és szolgálati titok megőrzé-

sére, valamint a személyi adatok és a személyiségi jogok védelmére vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit.

A HÉF működésének zavartalan biztosítása céljából a Honvédelmi Minisztérium titkárságot működtet. A titkárság jogosult kapcsolatot tartani az érdekegyeztetés területén más tárcákkal is. A titkárságvezető személyére a Honvédelmi Minisztérium államtitkára tesz javaslatot, kinevezéséhez és felmentéséhez a munkavállalói oldal egyetértése kell.

(A dokumentumot 2006. szeptember 20-án a Honvédelmi Minisztériumban írta alá dr. Szekeres Imre honvédelmi miniszter, Havril András vezérezredes, vezérkari főnök, Breuer László, a HODOSZ vezető titkára, Mészáros Géza, a HOSZ elnöke és Sipos Géza, a BEOSZ elnöke.)

Működőképes marad a szociális gondoskodás rendszere

A Hírlevél legutóbbi számában fogalmazta meg Sipos Géza elnök szakmailag is indokolt aggodalmait, kételyeit arról, hogy a hadkiegészítő parancsnokságok tervezett átalakítása miként érinti a nyugállományú katonák és hozzátartozóik szociális gondoskodását.

A főosztályvezető úr megbízásából tájékoztattam a BEOSZ elnökségét és most ezen kiadványon keresztül a szélesebb körű nyugállományú közösséget, hogy a minisztérium, a vezérkar vezetői döntése, támogatása alapján sikerült egy olyan szervezeti felállást kialakítani, amely lényegében változatlan színvonalon biztosíthatja a gondoskodási körbe tartozók szociális ellátását.

Az átalakuló szervezetekben reményeink szerint ott maradnak az elődök, az idősebb nemzedék iránt nagy empátiával rendelkező ismert, a szakterületet jó színvonalon művelő kollégák. A legnagyobb kellemetlenségként talán csak azt kell elviselni, hogy pár hónap múlva az irodák egy része ugyanabban a városban, de más helyszínen fog mű-

ködni, mely változásról e kiadványon keresztül is igyekszünk majd tájékoztatást adni.

Kollégáink feladataikat természetesen a jövőben is akkor fogják tudni ellátni, ha ehhez a korábban kötött megállapodásokban foglalt támogatásra számíthatnak a nyugállományú egyesületek (klubok) részéről. Azaz segítséget kaphatnak az egész nyugállományú közösségre kiterjedően az adatváltozások pontosításában, a katonai nyugdíjas igazolványra vonatkozó igények összegyűjtésében, a szociálisan rászorulóknak, magukra maradtak felkutatásában az egyenruhával történő ellátás javaslatainak kialakításában, az üdülési kérelmek összegyűjtésében vagy annak a szomorú kötelességnek a teljesítésében, amikor egy-egy pályatárstól kell végső búcsút venni.

Az újjászerveződés gondolatai között szerepel, hogy miként tudjuk kihelyezett ügyfélfogadással, helyi ügyintézésel közelebb vinni a szolgáltatásokat, az informatikai, technikai eszközök segítségével javítani az elérhetőséget azok számára is, akik lakóhelye nem esik egybe az irodákéval.

Arra fogunk törekedni, hogy a szervezetek olyan elhelyezést kapjanak, amely a nyugállományú klubok működésének az alapvető feltételeit is biztosítja.

Ocsovai János mk. ezredes

A katonai hagyományörzés útjain

A BEOSZ Tanácsadó Testülete a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeumban tartotta meg nemrégiben soros ülését. Az ülésen „A szövetség és a katonanemzedékek viszonyának alakulása az elmúlt 15 évben” címmel dr. Holló József altábornagy, az intézmény főigazgatója tartott bevezető előadást.

A szövetség 1990-ben helyesen határozta meg a két alapvető célt, nevezetesen: a volt katonák érdekének védelmét, valamint a honvédelem társadalmi szolgálatát. Az előadó egyik legjelentősebb elemként jelölte meg, hogy a szövetségnek magára kell vállalnia valamennyi katonanemzedék és állománycsoport érdekképviseletét történelmi kortól függetlenül. Jellemző és gyakorlattá vált, hogy a katonagenerációk igaz hitel nyújtanak egymásnak kezét, tevékenységüket a bajtársi összefogás hatja át és egymásért felelősséget vállalnak. Az egységes fellépéssel, az összefogással a szövetség elérte, hogy a társadalom és a politikusok figyelmét ráirányította a haza védelmét szolgálók méltó megbecsülésének szükségességére.

A tevékenység összegzéseket bátran elmondható, hogy a rendszerváltást követően, alkalmazkodva a változások hozta körülményekhez a BEOSZ politikamentes, közérdekű, civil társadalmi szervezetté vált. Munkájával kivívta környezetét, a tárca és a társadalom elismerését, megbecsülését. Mára már több mint 100 szervezetével és 10 500 tagjával a Honvédelmi Minisztérium megbízható partnere, stratégiai szövetségese lett. Ezt a tradicionálisan kialakult meghatározó szerepet kell megtartani, és az új helyzethez, feltételekhez igazítottan megerősíteni. Előrelépésre van szükség a tárccal való kapcsolat tekintetében is, hiszen egyre jellemzőbbé válik, hogy az ország egyes területei részlein a honvédséget a megyei hadkiegészítő parancsnokságokon kívül csak a BEOSZ szervezetei képviselik, ezáltal ők ápolják a társadalmi kapcsolatokat. Ez csak úgy lehetséges, hogy szoros munkakapcsolatot alakítsanak ki a volt helyőrségek többi civil szervezetével és aktívan részt vesznek

az önkormányzatok munkájában, a helyi közösségek életében.

A Honvédelmi Minisztériumnak, amely elismeri tevékenységünk fontosságát, a BEOSZ véleménye szerint az eddigieknél hangsúlyosabban kellene figyelembe venni, hogy nagyobb mértékű erkölcsi és anyagi támogatás szükségeltetne ahhoz, hogy még inkább eredményesebben lehessen hozzájárulni az ifjúság hazafias honvédelmi neveléséhez, a katonai szolgálat ellátását befolyásoló motivációs tényezők alakításához.

A fentiekben vázolt tervek és elképzelések megvalósításához bővíteni kell a tagság és a szövetségek számát. Ennek érdekében meg kell nyerni a közelmúltban a nyugdíjkorhatár elérését megelőzően nyugállományba vonult volt hivatásos katonákat. Ez bizonyos fokú nehézséget jelent, hiszen sokan sérelmezik a Magyar Honvédség kötelékéből történt elbocsátásuk körülményeit és módját. További bővítési bázist jelenthetnek a BM és a Hátőrőrség nyugdíjas szervezetei is, akik azonosulnak a BEOSZ alapszabályaival és igénylik annak érdekvédelmi tevékenységét.

A honvédelmi eszme erősítésében, a katonai hagyományok ápolásában és megőrzésében jelentős szerepet tölt be a Honvédség és Társadalom Baráti Kör, a Magyar Tartalékosok Szövetsége és a Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége. Ezen szervezetek országos lefedettséggel, több ezer

taggal rendelkeznek, ezért fontos a velük való szoros együttműködés és cselekvés. A napirendi pont befejezésekként a Tanácsadó Testület az elnökség felé a következő ajánlásokkal élt:

– A szövetség új módszerek és formák megtalálásával és alkalmazásával folytassa a Katonanemzedéki Találkozók szervezését, a bajtársi összefogás és a szolidaritás jegyében;

– Képviselje továbbra is határozottan és elkötelezetten minden katonanemzedék és állománykategória valós érdekeit, a többi érdekvédelmi szervezettel együttműködésben;

– Dolgozzon ki útmutatást a taggyesületek tagszervező munkájának alapelveire, a helyi közéleti tevékenységen való részvételre és a kapcsolatrendszer kialakítására, ápolására;

– Vegye számba és elemezze a honvédelem újszerű koncepcióiból eredő működési feltételeket, megállapításait, elvárásait ismertesse meg a taggyesületekkel, a honvédelmi képesség fokozását segítő hozzájárulásban;

– Céljaink megvalósításában működjön együtt a honvédelem szolgálatára elkötelezett többi szervezettel, kezdeményezze a közös érdekeken alapuló megállapodások megkötését;

– A honvédelmi tárca illetékes szerveinél kezdeményezze, hogy jelentősebb erkölcsi és anyagi támogatással vegyék igénybe a tagság katonai, nevelési tapasztalatainak fokozottabb társadalmi hasznosítását.

Napirenden az obsitosok

A Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum (HÉF) szeptember huszadikai ülésén – amelynek Mészáros Géza, a Honvédszakszervezet (HOSZ) elnöke volt a soros elnöke – a honvédelmi minisztert Iváncsik Imre a tárca államtitkára képviselte.

A fórumon a nyugállományú katonák körében végzett szociológiai vizsgálat eredményeit Dobai Pál alezredes, kutatásvezető ismertette, ami azért is tanulságos volt, mert az obsitosok körében a jelen kutatást megelőző tíz évben szociológiai kutatás nem történt. Sem a tárca, sem a civil szervezetek eddig nem rendelkeztek olyan megalapozott ismeretekkel, amely képet adott volna a ma már 25 ezer nyugállományú katonára életkörülményeiről, öngondos-

kodásának és szociális ellátásának helyzetéről, társadalmi tevékenységéről, érdekképviseléséről és felmerülő igényeiről. A múlt év májusában kezdődött az a vizsgálat, amelyben nemcsak katonaszociológusok, hanem a kiegészítő parancsnokságok érdekvédelmi tisztjei és a társadalmi szervezetek képviselői is részt vettek.

Az adatgyűjtés 1100 obsitos véletlenszerű kiválasztásával történt, akik közül 946 fő válaszolt a feltett kérdésekre. A nyugállományú katonák élethelyzetére jellemző, hogy többségük 50–62 négyzetméteres lakótelepi lakásban él, és a nyugdíjuk átlaga ma már meghaladja a 100 ezer forintot. A lakhatási költségeik viszonylag magasak, és krónikus betegségeik miatt ha-

vonta több mint tízezer forintot költenek gyógyszerekre. A nyugdíj melletti munkavégzésükre jellemző, hogy 50 százalékuk hosszabb-rövidebb ideig biztonsági őrként dolgozott, és ma már minden harmadik obsitos rendelkezik számítógéppel. A nyugállományú katonák kétharmada igényli a közösségi életet, és aktív tagja a helyi nyugdíjasklubnak, valamint a különböző társadalmi szervezeteknek.

Az előterjesztésre reagálva Sipos Géza nyugállományú ezredes, a BEOSZ elnöke elmondta, hogy aktivisták nagy számban vettek részt a szociológiai felmérésben, amelynek tanulságait hasznosítani fogják az érdekvédelmi munkában, valamint a „szociális háló” erősítésében. Kijelentette: az eddigieknél nagyobb figyelmet érdemel, hogy a korábban nyugállományba került katonák nyugdíjának átlaga nem éri el a 100 ezer forintot, közülük sokan betegek és egyedül élnek. A felmérés adatait a BEOSZ vezetői elemzik, és ezek alapján számos megoldást fogalmaznak meg a nyugállományú katonák legközelebbi országos fórumán.

A „Honvéd” Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár helyzetéről és működéséről dr. Szenes Zoltán ügyvezető igazgató adott tájékoztatást. Ebből kitűnt, hogy az élvonalba tartozó nyugdíjpénztár vagyona ma már 54 milliárd forint, tagjainak száma meghaladja a 61 ezer főt. A nyugdíjpénztár új szolgáltatása a Magyar Külkereskedelmi Bank közreműködésével biztosított hitelfelvétel, amelynek összege elérheti a pénztári számlán lévő megtakarítás 50 százalékát. A nyugdíjpénztár sikeres tagtoborzást folytat, és újdonság, hogy ezután legközelebbi hozzátartozó is pénztári tag lehet.

A Honvéd Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár eddigi legnagyobb vagyongyarapítási vállalkozása, hogy bejelentette szándékát a hévízi, a balatonfüredi és a verőcei honvédségi egészségügyi objektumok megvételére. Pusztai Lajos nyugállományú ezredes hozzászólásában javasolta, hogy a „Honvéd” Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár üzleti alapon vállalkozzon egy nyugdíjas otthon működtetésére, miután évről-évre nő az egyedülálló honvédségi nyugdíjasok száma.

Két tábornok emlékei 1956-ról

A Történelmi Igazságtétel Bizottság megalakulásával egy időben annak Katonai Szekciója azonnal felkereste a honvédelmi minisztert, és kezdeményezte az 1956-os forradalom és szabadságharc leverése után halálra ítélt, súlyos börtönbüntetést szenvedett, illetve lefokozott katonák erkölcsi és anyagi rehabilitációját.

1990-ben a rehabilitáció kezdeti szakaszában került sor Kovács István és Váradi Gyula vezérőrnagyok rehabilitációjára. Az ünnepélyes tábornoki előléptetés és kinevezés alkalmából mindketten nyilatkozatot adtak pályafutásukról, meghurcolásukról és terveikről a *Katonai Sajtónak*. Az ebből készült összeállítást ezúttal közzé tesszük.

Kovács István vezérőrnagyot 1956. október 31-én nevezték ki vezérkari főnökké. A szovjet csapatok kivonásáról tárgyaló magyar csoport tagjaként november 3-án Szerov tábornok katonái letartóztatták. Több mint két évet töltött vizsgálati fogságban. A „népköztársaság társadalmi rendjének megdöntésére irányuló szervezkedéssel” vádolták. Három évre ítélték, de ezt a Legfelsőbb Bíróság hat esztendőre módosította. Amnesztiával 1960 áprilisában került ki a börtönből.

„Az 1956-os eseményekről már cikkek, könyvek tömege jelent meg, értékelték a hadsereg szerepét is. Én inkább azt szeretném elmondani, hogy nem volt könnyű eljutni a mai napig. A Történelmi Igazságtétel Bizottság katonai tagozata, melynek elnökségi tagja voltam, közel egy éve küzd azért, hogy visszaállítsák a katonabecsületét azoknak a hivatásos és sorkatonáknak, akik 56-ban Nagy Imre mögött álltak. Ez egyúttal a hadsereg becsületének és tekintélyének helyreállítását is jelenti, mert mára bebizonyosodott, hogy több száz hivatásos tiszt volt, akik tudták, hol a helyük. Bajtársaink egy része mártírhalált szenvedett, mások hosszú éveket kényszerültek börtönben tölteni, és egészen mostanáig viselték azoknak a napoknak a következményeit. Minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy ezek a bajtársak megfelelő elégtelt kapjanak szenvedéseikért.

Ahogy az előléptetési ünnepségen körülnéztem a teremben, nagyon sok volt bajtársam özvegyét, gyermekét láttam. Ezek a feleségek, gyerekek talán még többet szenvedtek, mint a férfiek, az apák. Ők – bár vétenek voltak a történetekben – tudták, miért viselik el összeszorított fogakkal a megpróbáltatásokat. Kirakták őket az állásukból, a szolgálati lakásból, és egészen az utóbbi napokig követte őket férjük, apjuk igazságtalan megítélése.

Nagyon humánusnak tartanám, ha méltatnák azt is, milyen keményen álltak ki férjük mellett, mi mindent vállaltak értük. A gyerekek is megszenvedték ezeket az éveket, hiszen sokuk nem tanulhatott tovább. Az én fiam szakközépiskolát végzett, géplakatos lett. Ha nem így alakult volna a sorsom, talán ő is katonatiszt lenne ma. Rögtön hozzáteszem, hogy nagyon szereti a szakmáját, és mindig azt mondja, olyan ember is kell, aki dolgozik, ebben az országban. Szabadulásom után, a nyelvtudásom révén kaptam munkát, így zsíroskenyér-gondjaink nem voltak.”

Váradi Gyula vezérőrnagyot 1956. november 4-én reggel a Honvédelmi Minisztériumot elfoglaló szovjet csapatok fogságba ejtették, és Tökölre szállították.

Váradi Gyula így emlékezett vissza erre a fogságra:

„Tökölre érkezésünk után egy lakóépületbe kerültünk, ahol a szobákban csak ágyak voltak, semmi más, itt aztán magunkra hagytak bennünket.

Délután szólított engem egy magyarul nagyon rosszul beszélő, egyenruhás szovjet alezredes, egy tolmács és ki-

hallgatásra vittek. Lényegében a Forradalmi Honvédelmi Bizottmány működése érdekelte őket, hogy mit csináltunk, és mi volt az elképzelésünk. Ezután aláírtak velem egy rövid, pár oldalas jegyzőkönyvet.

Ezen az éjszakán Tökölön aludtunk. Másnap reggel Marosán György is feltűnt az udvaron. Itt volt Uszta Gyula és Ilku Pál is. Először Uszta Gyula és Ilku Pál ment el Tökölről, mi úgy tudtuk, hogy Szolnokra vagy Pestre repültek. Kiderült azonban, hogy Szolnokra kerültek, tudniillik november 5-én, egy másik géppel, többedmagammal engem is Szolnokra szállítottak. Itt bekerültek egy szovjet laktanyába, ahol felismertem Grecsko marsallt, a Varsói Szerződés Egyesített Fegyveres Erőinek főparancsnokát. Ott tartózkodott akkor már többek között Andics Erzsébet, Apró Antal, Berei Andor, és oda-keveredett valahonnan a Felvidékről Kossa István is. Nagy volt ott a nyüzsgés, a mozgás, a kapkodás. Apró Antal azt mondta, hogy most majd rendbe hozunk mindent.

A következő éjszaka összeállítottak egy menetoszlopot, amely harcokocsikból és páncélozott szállító járművekből állt, és útnak indítottak bennünket Budapestre. Az útvonalra pontosan már nem emlékszem, mert mellékutakon jöttünk, éjszaka, biztosítással. Amikor Pest határába értünk, megdöbbenve láttuk azt a nagy rombolást, amit a szovjetek véghezvittek.

A rövid pihenő alatt feltűntek nekem az oszlophoz tartozott, szovjet civil ruhás tisztek, akik valójában felderítők

voltak. És akkor jutott eszembe, hogy a forradalmi események alatt ezek a szovjet felderítők a városban, a civilek között jártak-keltek. És – most utólag – még arra is gondolni merek: bizonyos események megszervezésében, provokációjában is közreműködhetek.

Másnap bementem a minisztériumba, és megdöbbenve tapasztaltam, hogy micsoda vandál pusztítást vittek véghez a szovjetek. Engem még Szolnokon felkért Bata István, hogy vegyek részt a minisztérium új katonai tanácsában. Amikor azonban szembesültem a pusztítás tényeivel, akkor ott, a minisztériumi szobában, mások előtt odavágtam Uszta Gyulának a sapkáját, és kijelentettem, hogy ezt a rombolást nem tudom felfogni, és nem vagyok hajlandó tovább szolgálni!

Szolgálati felmentési kérelmemet végül elfogadták, de még közben a Forradalmi Honvédelmi Bizottmányban va-

ló szerepemért megpróbáltak elmarasztalni.

A határozat úgy szólt, hogy lefokoznak, és alacsonyabb beosztásba helyeznek. Révész Gézátt március elején nevezték ki honvédelmi miniszternek, aki március 10-én közölte velem, hogy lezserelési kérelmemet teljesíteni fogják, adjam át a parancsnokságot, illetve a szolgálat vezetését. Tizenkettedikei dátummal megkaptam a felmentési papírt, és másnap, március 13-án letartóztattak. Elvittek a Fő utcába, és ott voltam 1958. augusztus 19-éig.

A vád ellenem a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló mozgalom vezetésének büntetőjében való részvétel volt. Ennek a pernek kellett volna reprezentálnia a katonai bizottságok, tanácsok ellenforradalmi tevékenységét. De törököt fogtak, mert a vádat érdemlegesen alátámasztani nem lehetett. Éppen ezért nevetséges ítéle-

tek születtek. Kirakatperre készültek, egyenruhában akartak bennünket felsorakoztatni, de közöltem, hogyha engem egyenruhában visznek a tanácsterembe, levetkőzöm a bíróság előtt. Ezek után megengedték, hogy civil ruhában jelenjek meg.

Jellemző, hogy amikor engem 1957 márciusában letartóztattak, már az új belügyminisztériumi apparátus működött, Szalma József csoportfőnökkel az élen, de lényegében a szovjet tanácsadók ott voltak mellettük. Érezni lehetett, hogy a kihallgatás során a vizsgáló úgy beszél, mint aki a másik helyiségben lévő szovjet tanácsadónak is dolgozik, és valójában ott dőlnek el a dolgok. Ma már tudjuk: a kártyákat Moszkvában keverték, s akik 1956-ban lapot kértek vagy kaptak, azok a moszkvai megbízottak forgatókönyve szerint cselekedtek.”

Történelmi utazás

A helytörténet, a település múltjának mind alaposabb megismerése évtizedek óta szívügye a Pestszentimrén élőknek. S hogy mennyire gondosan őrzik a múltat idéző tárgyakat, dokumentumokat, az kiderült a szeptember 6-án a Pestszentimrei Községi Házban megnyílt Forradalom a város peremén című kiállítás előkészületei során is.

Karip Gyula, a Pestszentimrei Önálló Néprajzi, Ipari és Helytörténeti Gyűjtemény alapítója és gondozója, egyik kezdeményezője volt az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója tiszteletére rendezett ki-

állítás létrehozásának. Gyűjtőmunkája során számos olyan '56-os tárgyi emlékhöz és dokumentumhoz jutott, melyeket a pestszentimrei lakosok otthonukban őriztek, és most a kiállítás rendelkezésére bocsátottak.

A szervezők sajátos történelmi utazásra invitálták a meghívottakat. A kiállítás megnyitójára előtt autóbusszal körbejártuk az egykori forradalmi események pestszentimrei és pestszentlőrinci helyszíneit. Köztük olyan stratégiai jelentős helyszíneket, mint a pestszentimrei vasútállomások, a Kispest és Pestlőrinc határán lévő úgynevezett lajosmizsei sorom-

pó, s nem utolsósorban az itt települt egykori 55. honi légvédelmi tüzérhadosztály parancsnokságának, illetve az alárendeltségébe tartozó 135. honi légvédelmi tüzérezrednek a laktanyái. A hadosztály és az ezred több tisztje – köztük a rendezvény vendégeiként Dani Ernő nyugállományú alezredes és Müller Ferenc nyugállományú őrnagy, mindketten rehabilitált tisztek – a forradalom napjaiban együttműködött a különböző helyszíneken alakult ellenálló csoportokkal, valamint a kerületben szerveződött nemzetőrséggel.

A kiállítás megnyitóján Ódor Katalin, a közösségi ház igazgatója utalt arra, hogy a Háború és béke című, Pestszentimre első és második világháborús eseményeit felidéző kiállítás méltó folytatásának szánják a mostanit.

A tárlaton láthatunk a forradalmat idéző tárgyakat, fegyvereket, az itt települt honi légvédelmi alakulat tevékenységét megjelenítő dokumentumokat, egykori és mai egyenruhákat, kitüntetések. A kiállítás létrehozásához segítséget nyújtott – többek között – a Honvédelmi Minisztérium és a HM Honvéd Vezérkar, valamint a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum is.

Ki fogja működtetni a verőcei betegotthont?

Sajnálatos tény, hogy a hivatásos katonák várható élettartama alacsonyabb, mortalitása magasabb, a nyugállományú katonák egészségi állapota pedig némileg rosszabb a társadalmi átlagnál. Az aktív korban elszünetelt stresszes állapotok és az egészségre ártalmas környezeti hatások negatív következménye 50–55 éves kortól egyre gyakrabban jelentkeznek. Elsősorban szív- és érrendszeri, a daganatos és a mozgásszervi betegségek azok, amiket a nyugdíjas katonák a szolgálat következményeként „örököl” a honvédségtől.

Az állandó stressz, a készenlét, az állandó kiképzés, az állandó megfelelési kényszer, a gyakorlatok, a külföldi missziók lélekpróbaló feladatai, a háborús térségben teljesített szolgálat kockázatai, elsősorban a hivatásos katonák életét befolyásolják negatív irányban! Az elmúlt évtizedben ez a stresszes állapot bővült egy elemmel; mégpedig a bizonytalanság elemével. A négyévenkénti szervezeti átalakulások, a drasztikus létszámleépítések – elbizonytalanították az állományt. Szolgálatból történő kilépésükkor többen betegség hordozóvá válnak, melynek következményei csak később jelentkeznek. Figyelnünk kell azokra az időskorúakra is, akik csa-

ládi támasz nélkül, vagy gyógyíthatatlan betegségük kapcsán lelkiismeretes és önzetlen bentlakásos ápolást a katonaegészségügytől remélnek, illetve az eddigi tapasztalatok alapján remélhetnek. A kérdés aktualitását az a tervezett tárcaszintű döntés adja, amely megszüntetné illetve átalakítaná az MH verőcei betegotthont.

A Magyar Honvédség verőcei betegotthona ágyain az igényjogosultak és hozzátartozóik krónikus, hosszú ápolású (90–180 nap) rászorultjait fogadja. Az intézet 98 fős dolgozói létszáma komoly szakmai hozzáértéssel és empátiával ápolja betegeit. Eddig 8 458 beteget látott el, akik közül a legfiatalabb 16 éves, a legidősebb pedig 101 éves volt. Jellemző, hogy a betegek 58%-a teljes ápolást igényelt.

Az igényjogosult betegek aránya 2004-ben 82,5% volt. Ha az ágykihasználtság lehetővé teszi, akkor a régióból is vesznek fel betegeket (17,5%). Az egy betegre számított átlagos ápolási idő 61,08 nap volt. 2004-ben 492 beteget ápoltak. Az exitusok aránya 18,6% (73) fő. Tehát nem állja meg a helyét az a sommás megállapítás sem, hogy hozzájuk csak meghalni mennek a betegek, ezt a 404 fő kibocsátott beteg bizonyítja.

Ki kell hangsúlyozni azt a tényt is, hogy a szolgáltatást igen súlyos, hosszú ápolást igénylő betegek veszik igénybe, gyakran vég előtti állapotban.

Szakmai berkekben is elismeréssel szöveltek az ott folyó munkáról és elismerik a honvédelmi tárca, a Magyar Honvédség katonaegészségügyének példás helytállását, szakmai színvonalát, sikereit és az idősök irányába megnyilvánuló ellátási kötelezettség felelősségteljes munkáját. Helyes döntés a működtetés konstrukciójától függetlenül csak a fennmaradás és a további betegotthoni ellátás megtartása lenne.

A gondoskodási körbe tartozók magas száma megköveteli, hogy a honvédelmi tárca kiemelt figyelmet fordítson a nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok szociális helyzetének, egészségügyi ellátásának javítására. Ebben a munkában messzemenően számíthat a tárca az érdekképviselőkre, nyugdíjas szervezetek közreműködésére, segítő támogatására. Reménykedünk abban, hogy a verőcei betegotthon továbbra is az obsitosok utolsó mentővára lesz.

Szakács Gyula alezredes

Köszönőlevél

Tisztelt Bajtársak! Adományozók!

Ismételten hálával telt szívvel mondok köszönetet a rehabilitációmra indult adományozás elindítóinak, szervezőinek és különösen azoknak a nagyszerű embereknek, barátainknak, aktív és nyugállományú katonáknak, határőröknek, rendvédelmi szervezetek tagjainak, külföldieknek, civileknek, bajtársi, nyugállományú, veterán és hagyományőrző klubok, társaságok tagjainak, a MATASZ szervezeteinek, a részvénytársaságoknak, kft-knek, alapítványoknak, ismeretlen befizetőknak a nagylelkűségükért, jó szándékukért, emberségükért.

Ezzel a jelentős adománnyal elkezdődhetett az idegrendszerem perspektivikus citológiai rekonstrukciója. Felvettek az „Új sejttechnológiák” tudományos kutatási programba, melyhez eddig további nyolc magyar sorsotársam is csatlakozott.

Ezennel tájékoztatlak benneteket és az adományozókat mire fordítottam, tervezem fordítani az adományt. Eddig három kezelés fejeződött be eredményesen. Össz-

költsége 42 388 USD-t tett ki. A kezelés rehabilitáció a Bryuhovetskiy idegsebész professzor és kutatócsoportja által működtetett moszkvai „Neuro Vita” klinikán tavaly októberben kezdődött és ott folytatódik. Első alkalommal beleegyezéssel kétszer hajtottak végre hemopoetikus összejt beültetést a szubarahnoideális térbe, lumbálpunkcióval. A gyógyítási folyamattal párhuzamosan naponta több órás intenzív mozgásterápia folyt. Erőnléti, állítási gyakorlatok, kerékpár, speciális erőgépek használata, stimulációk és masszázs. A fentebb leírt kezelés és egyéb járulékos költségek összege 24 048 dollár volt.

A második kezelésre ez év januárjában került sor. Az előírt orvosi ellenőrzések, tesztek, rehabilitációs program mellett két adag összejt beadására került sor. Megállapították, hogy a hemopoetikus összejtek beültetésének következményeként pozitív elváltozások észlelhetők. A neurológiai hiány részleges regressziója történik minden szférában. Költsége 8605 USD volt.

A harmadik rehabilitációs kezelés júniusban, néhány hete ért véget. Ez alkalommal ideggyógyász, idegsebész, belgyógyász szakemberekkel konzultáltam. Műszeres vizsgálatok és tesztek sorozatát végezték el. Fel-

A híradóparancsnokra emlékeztek

Katonai tiszteletadással egybekötött megemlékezést tartott szeptember nyolcadikán a Farkasréti temetőben a magyar Honvédség Híradó- és Informatikai Parancsnoksága, a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület és az MH Budapesti Nyugállományúak Klubjának híradótagozata, Berceli Béla vezérőrnagy – a honvédség egykori híradó-csoportfőnöke, a híradócsapatok parancsnoka – halálának 20. évfordulója alkalmából.

A családtagok, a bajtársak körében dr. Lindner Miklós nyugállományú vezérőrnagy, a bajtársi egyesület elnöke idézte fel az 1905-ben született Berceli vezérőrnagy életútját, aki a harmincas évektől az ORION gyár műszerészeként dolgozott. A háború után, a hadsereg híradó szolgálatának fejlesztése során, 1948-tól ezredesként, két évvel később vezérőrnagyként ő lett a hadsereg híradó-csoportfőnöke s a híradócsapatok parancsnoka. Vezetésével – nehéz körülmények közepette – dolgozták ki azt a hosszabb távú fejlesztési programot, amely megteremtette az új híradószolgálat alapjait.

Katonai pályafutását befejezve, 1956 januárjától, Berceli Béla az ORION vállalat vezérigazgatójaként dolgozott tovább, s része volt a hazai televíziózás megteremtésében, majd a televíziókészülékek gyártásának elindításában.

A megemlékezésen a HM Honvéd Vezérkar főnökének koszorúját Horváth Ferenc dandártábornok, híradó-

és informatikai parancsnok, valamint dr. Lehel György mérnök ezredes, a HM informatikai és információvédelmi főosztályának vezetője helyezte el. Ezt követően koszorúztak a családtagok, a bajtársi egyesület, a budapesti nyugállományúak klubja híradótagozata, valamint a székesfehérvári híradó baráti kör képviselői.

mérések történtek. Folytattam a már megkezdett rehabilitációs programot. Három további adag összejetet ültettek be. Ezzel a 18-ból összesen már hét adag van felhasználva. Az előző kezelések hatására az érzéshatár 10 centiméterrel lejjebb ment. A műszeres vizsgálatok dinamikus neurofiziológiai és urodinamikai fejlődést mutattak ki, melyek még így sem elégségesek. Költsége 9735 USD volt.

Mindannyian tudjuk, hogy olykor az elérhető ambíciószint magasabb, mint a természetes, reálisan várható eredmények. Dilemmámat szeretném megosztani Veletek. Akár most, befejezetlenül abba lehet hagyni a rendkívül költséges, látványos eredményeket nem hozó eljárást, hisz az adományokat javarészt felhasználtam. Folytatni is lehetne. Ahhoz, hogy legalább a levett 18 adag összejetet felhasználjam még három kiutazásra lenne szükségem, melyből egy ez év novemberében esedékes.

Folytatni szeretném, mert csak így van esély a további lassú ütemű javulásra és az ottani kezelőorvosaim is ezt javasolják. Látva a többi sorstárs állapotát a hasonló súlyú sérültek között nincs kiugró eltérés. Bár-

mennyire lassú ütemű és bizonytalan is a fejlődés, nem szeretném a reményt veszni hagyni.

Pénzügyi lehetőségeim viszont változatlanul nagyon korlátozottak. Semmi esetre sem szeretnék a korábbi egyéni adományozók újabb támogatására számítani. Ez határozott kérésem! Köszönet az eddigi segítségért, megértésért. E nélkül szűkebb lenne a perspektívám és céltalanabb az életem. Amennyiben viszont vállalkozói körök, az üzleti vagy pénzügyi élet szereplői alkalmasnak találnák gyógyulási céljaim elérését bármilyen formában támogatni örömmel és hálával fogadnám. Ez évben 10 000, jövőre 20 000 USD-ra lenne szükség. Ezzel lehetővé tennék életminőségem további javulását és a rehabilitációba vetett töretlen hitemet támasztanák alá.

Még egyszer szeretném megköszönni az emberi összefogás, szolidaritás, együttérzés és a testületi szellem ily magas szintű kifejezését. Amennyiben a fentebb felsorolt elvek szerint látjátok támogatásom további módját, szponzorok segítőkészségét kérem válaszoljatok.

*Bajtársi tisztelettel és nagyrabecsüléssel.
Végh Ferenc nyá. vezérezredes*

Hírek, tudósítások

HOSZ-küldöttség Hollandiában

A küldöttség kiemelt programként tanulmányozta a holland nyugállományú katonák érdekképviselését és az ottani veteránházak működését. Ennek keretében látogattak el Doomba, a Veteránintézetbe, illetve a Hadigonozottak Szövetségéhez. E szövetség

1945 augusztusában alakult meg magánkezdemenyezésre, a háborúban sérültek segítésére, ám tevékenységüket kiterjesztették a békeidőben, szolgálatteljesítés közben sérültekre is. Az intézet alapítványként (a háború és szolgálat közben sérültek alapítványa), a védelmi minisztérium támogatásával működik, a bentlakók pedig a nyugdíjuk 60 százalékát fizetik be a teljes ellátásért. A szövetségnek 7000 tagja van, önkéntes szociális munkásaik járják a tagszervezeteket, ahol elsősorban a mentális problémák megoldásához nyújtanak segítséget.

A másik, hasonló intézmény Arnheimben van: az aktív szolgálatot befejezők otthonában található a gyarmati háború haditechnikáját és ruházatát bemutató múzeum. Ezt az otthont – amelyben ugyancsak nagy figyelmet fordítanak a mentális betegségek gyógyítására – 1863 februárjában nyitotta meg III. Vilmos király.

Érdemes elgondolkodni azon, hogy egy ilyen jellegű intézmény nálunk is felvállalná a gondoskodást, a mentális problémák enyhítését.

*Kása László nyugállományú ezredes,
a HOSZ nyugállományú tagozatának elnöke*

A szentendrei Ezüstfény együttes

Szentendre városában sok nyugállományú katona, katonafeleség, katonazvegy, valamint egykori honvédségi dolgozó él. Még 35 évvel ezelőtt egyesületbe tömörültek, és változatos programokkal tették gazdagabbá a klub tagjainak életét. A klubdelutánokon előkerültek a sokáig porosodó régi hangszerek. Kezdetben saját szórakoztatásukra vették elő az öreg hegedűt, tangóharmonikát és más hangszereket, majd Fazakas Lajos Németh Mihály nyugállományú alezredek vezetésével – egy évvel ezelőtt – megalakult a klub népi zenekara. Az együttes jelenlegi arculatának kialakulásában fontos szerepet játszott Varga György nyugállományú őrnagy és felesége, továbbá Kovács Imre. Ők a citera avatott mesterei, és kitűnő énekesek. Ma már több mint 30 tagot számlál a művészeti csoport, közülük Kapi Gábor nyugállományú százados a legismertebb népdalos körökben. Kovács Zoltán bekapcsolódásával új hangszer, a tárogató is megjelent az együttesben. Két évvel ezelőtt a csoport szakmai munkájában változást hozott Déri György, ugyanis az ő nevéhez kötődik a vegyes kórus és a kíséző zenekar megszervezése és vezetése. A jelenlegi művészeti csoport Ezüsthény együttes néven vált országszerte ismertté.

*Koncz János
nyugállományú ezredes*

Zászlóadomány Szabadszálláson

A szabadszállási Honvéd Nyugdíjasklub idén ünnepli fennállásának harmincadik évfordulóját. A jubileumhoz kapcsolódva Szabadszállás városa a település egyetlen nyugdíjasklubjának munkáját emlékszülő adományozásával ismerte el. Az ebből az alkalomból rendezett ünnepségen dr. Balázs Sándor polgármestertől vehette át a zászlót a klub elnöke, Horváth Balázs nyugállományú alezredes. A szervezet fennállása óta részt vesz a település közösségi életében. A klubnak napjainkban már nemcsak nyugállományú katonák, rendőrök és hozzátartozóik, hanem civil nyugdíjasok is a tagjai. A „Honvéd” előnév az alapítók előtti tisztelet jeléül megmaradt, és a klub tevékenységében hangsúlyt kap a katonahagyományok őrzése, ápolása. A nyugdíjasklub a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége tagegyesületeként működik.

Zászlót kapott a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület

A Puskás Híradó Napok keretében Budapest, XVIII. kerületének polgármestere kezdeményezésére a testület zászlót adományozott az egyesület állományának. A kerületben több

katonai lakótelep van. A katonák – főleg a nyugállományúak csoportja – sokat segít a polgári társadalom vezetésében, gondjainak megoldásában. Ezért döntött a kerület arról, hogy zászlót adományoz. A zászló átadására Nagytarcsán került sor, ünnepélyes állománygyűlés keretei között. Az átadási ünnepségen Mikita János altábornagy és a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület küldöttsége. Az ünnepség után a résztvevők megkoszorúzták a laktanya bejáratánál lévő Puskás Tivadar szobrot, akiről a laktanyát elnevezték.

Vörös Béla nyá. ezredes

Telefonvásárlási és üzemeltetési kedvezmény

A kedvezmény a katonai nyugdíjas igazolvány és a személyi igazolvány bemutatása mellett megilleti a nyugállományú katonákat is.

A szolgáltatóról, a készülékvásárlási és üzemeltetési kedvezményekről a hadkiegészítő parancsnokságok szociális és érdekvédelmi irodái adnak felvilágosítást.

Híradás Rétságról

A Hunyadi János Nyugállományúak Klubjának vezetősége jól csinálta az éves programtervét, amikor nem messzire tekintgetett, hanem körülnézett és tájékozódott arról, hogy hol éltek és kik voltak Nógrád megye híres, nevezetes egyéniségei: írók, költők és katonák.

Mindezen gondolatok jegyében szervezte meg a vezetőség a balassagyarmati Palóc Múzeum, a csesztvei Madách kúria, Mohorán Tolnay Klári Emlékház, a szécsényi múzeum és a Rákóczi Ferenc által vezetett országgyűlés helyének megtekintését.

A balassagyarmati Palóc Múzeum nevezetessége volt a palóc világ, az egyszerű emberek mindennapi és ünnepi tevékenységének: az aratástól a lakodalomig történő megjelenítése.

A szécsényi múzeum jelenleg átalakítás alatt áll, de a berendezett helyiségek híven tükrözték történelmünk nagyjait, a romhányi ütközet makett változatát és nem kell ahhoz katonának lenni, hogy egyértelmű legyen az ütközetben ki volt a győztes.

A szécsényi vár mellett az országgyűlés helye korhűen volt berendezve, az egyik terembe az elhelyezkedést maketten ábrázolták.

A legszebb hely a természet szépségeit is figyelembe véve a csesztvei Madách Kúria volt. Az épület korhű ábrázolása az 1800-as évek építészeti stílusának. A dokumentációkból arra lehet következtetni, hogy Madách Imre nem csak Alsósztrégován, hanem Csesztvén is írta az Ember tragédiáját.

Riczler József

Pártoló tagság Tatán

A pártoló tagjaink színesebbé tették, teszik a tatai klubunk életét. 2000-ben Homor György ezredes bajtársunk javaslatára hozta létre a vezetőség a pártoló tagságot, amelyet alapszabályban is rögzítettünk. A hét fővel alakult kis csapat olyan civil bajtársakból állt, akik a honvédséghez kötődtek, kötődnek. Nagy lelkesedéssel vettek részt a munkában – ők voltak az elsők az „Életem története, tanulságai” sorozatban, amelyet a tagságból 50–60 fő kísért figyelemmel. Később bővült a kör, látva milyen eredményesen dolgozik a klub. Beléptek hozzánk aktív közéleti emberek. Ma már tagjaink sorába tartozik Tatai-Tóth András országgyűlési képviselő, Hetényi Tamás, aki jelenleg Tata város polgármestere, de pártoló tagunk dr. Gárdai Kálmán háziorvos, aki szívesen vállalja a „bajtárs” megszólítást is. Minden évben nőnapon vérnyomás, vércukormérést, ingyenes tanácsadást tart a tagság részére. Pártoló tagjaink között többen vannak, akik tagjai a Városi Nyugdíjas Egyesületnek is, valamint tagjai a nyugdíjas dalkörnek. A tagság között van még köztisztviselő, aki se-

gít eligazodni a polgármesteri hivatal ügyeiben. A pártoló tagság is segíti azt a közös városi rendezvényt, amelyet „Idősek hetének” neveztünk el. Már nyolcadik alkalommal szerveztünk különböző programokat a városi nyugdíjasok részére. Minden alkalommal pályázatot hirdettünk meg a nyugdíjasok között, amelyet a záró rendezvényen, a házigazdaként közreműködő helyőrségi klubban értékelünk.

Ebben az évben az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára „Így éltük meg 56-ot Tatán” pályázatot hirdettünk meg (vers, esszé kategóriában) amelyet az október 23-án nyíló kiállításon értékelünk.

A klub érdekében a pártoló tagok ugyanolyan jogokkal rendelkeznek mint a nyugállományú katonák és hozzátartozóik. Szeretnek közöttünk lenni, a klubért dolgoznak. Példaként két pártoló tagot hozok fel Rózsa János, mint amatőr író, Baltikó Róbert, mint költő, akinek több alkotása is szólt a klub életéről, a közöttünk meglévő emberi értékekről, kapcsolatokról. Továbbra is várjuk klubunkba a jelentkező pártoló tagokat.

Sárközi József nyá. ezredes

Hírek, tudósítások

Például a Balassi

Ezúttal közreadjuk a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület kezdeményezését, a program közvélemény-kutatását.

Íme a kérdőív:

Egyesületünk a hagyományoknak megfelelően a jövő évi programot úgy kívánja összeállítani, hogy az megfeleljen többségünk érdeklődésének, kívánalmainak. Ezért kérek jelöld meg, hogy az alábbiak közül melyik 3-4 ajánlatot részesítenéd előnyben, illetve sorold fel egyéb elképzeléseidet.

- Vacsorával egybekötött táncos, baráti est;
- Életpályák, életutak személyes felelevenítése. Szívesen meghallgatnám:
- Kárpáti Ferenc nyá. vezérezredest; Rácz Sándor nyá. altábornagyot; Szombathelyi Ferenc nyá. vezérőrnagyot; Gáspár Ferenc nyá. vezérőrnagyot;
- Az építészeti Oscar-díjas Művészetek Palotájának a megtekintése;
- Látogatás a Páva utcai Holokauszt Emlékközpontban;
- A nyugállományú katonák körében készült reprezentatív szociológiai felmérés tapasztalatainak kiegészítése;
- A honvédelem politikai célkitűzései, feladatai (államtitkár, vezérkari főnök előadásában);
- Látogatás Erdőbényére, megemlékezés az Ónodi Országgyűlés 300. évfordulójáról, a kassai emlékhelyek megtekintése;
- Látogatás Kecskemétre, a Grippen repülőgépek megtekintése.

Kérek, hogy a bejelölt javaslatot szíveskedjél a legközelebbi programon átadni, illetve postán megküldeni Galló István címére.

Szekeres István nyá. dandártábornok elnök

Kirándulás a hűség városába

A Kalocsai Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete nemrégiben kétnapos kirándulást szervezett Sopronba. Utunk első megállóhelye Nagycenk volt. Itt megnéztük a Széchenyi-kastélyban lévő emlékmúzeumot, majd a mauzóleumot. Délután hajókiránduláson vettünk részt a Fertő-tavon, majd Sopron nevezetességeivel ismerkedtünk, este pedig a határőr nyugdíjasok vendégei voltunk.

Másnap megtekintettük a Lövéreket, Balf-fürdőt, a tómalmost és a sopronkőhidai börtönt. Az Európai – piknik helyén átléptünk a „vaskapun” és a fertőrákosi kőfejtőben is sétát tettünk. Utunk végállomása a Csapó pincészetben volt az Alpok lábánál.

Kladek Attila nyugállományú alezredes

Emlékművet állítanak Cserszegtomaj polgárőrei

A bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok ellátása mellett, a közösség érdekét szolgáló tevékenységet is felvállal a település polgárőr egyesülete.

Bozsóky Ferenc, a szervezet elnöke elmondta: célul tűzték ki, hogy az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére, annak méltó megünneplése érdekében emlékművet emelnek.

Cserszegtomajon még egy 56-os emléktábla sincs, mondhatni, a jubileumi évfordulón nincs hol emlékezni – fogalmazott polgárőr társa, Viola László, valamint Merenics Béla, a felállítandó emlékmű tervezője. A bajtársi egyesület összejövetelén vetődött fel az emlékmű gondolata, s azonnal hozzá is láttunk a szervezéshez. Az önkormányzat elfogadta az ötletet, s arra támogatást is elkülönített.

Az emlékmű a polgármesteri hivatal főbejáratával szemben lévő parkban kap majd helyet. A tervek szerint azt mintegy 60-70 négyzetméter bazalt kiskockakő térburkolat övezi, emlékeztet a budapesti felbontott, úgynevezett „perzsaszőnyeg” útburkolatra. A kockaköveket amúgy a fővárosi főpolgármester, illetve főépítész segítségével sikerült beszereznie az egyesület tagjának, Elek Ferencnek.

Az emlékhely közepén két terméskő tömb lesz felállítva, szimbólumként lyukas zászló motívum, rézfáklya, rövid megemlékező szöveg, s koszorútarató konzol kap helyet rajta – fogalmazott a tervező.

Az emlékmű ünnepélyes avatására október 23-án kerül sor.

HÍRLEVÉL MEGRENDELÉS

A 2007-es évben is lehetővé kívánjuk tenni a HÍRLEVÉL című kiadvány személyre (névre, címre) szóló megrendelést.

Kérem, hogy ha úgy dönt, élni kíván ezzel a lehetőséggel, a postaköltség kifizetése mellett a kiadványt (az év során öt számot tervezünk megjelentetni) a nyugállományú klub (egyesület) elnökénél 2006. december 31-ig rendelheti meg.

EGYESÜLET (KLUB) NEVE:

Megrendelési lista BEOSZ „Hírlevél”-re
(2007 évre)

Fsz.	Név	Lakcím	Postázási költség (*500 Ft)	Aláírás

* a Hírlevél ingyenes, de aki a lakására kéri kézbesíteni, annak a postázás költségét az egyesület elnökének, illetve a BEOSZ pénztárába be kell fizetnie.

Kérjük a nevet és a lakcímet olvashatóan kitölteni.

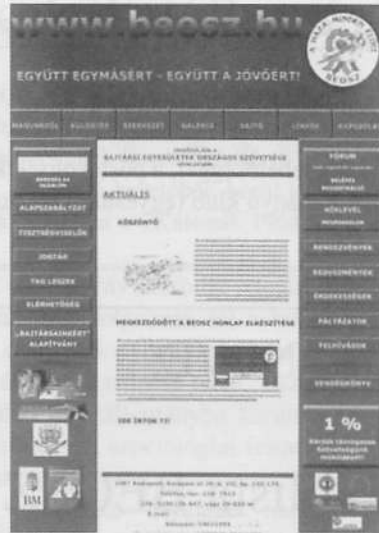
Készül a BEOSZ honlap

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége megkezdte a tevékenységével kapcsolatos információk publikálásának interaktív megvalósítását az információs világsztrádán. Az internetes megjelenés alappillére a BEOSZ tevékenységi körét, tisztségviselőit, elérhetőségét, stb. bemutató weboldal. Ezen interaktív megjelenési forma biztosítja a BEOSZ-tagok és látogatók naprakész információkkal való ellátását a szövetség tevékenységével kapcsolatban. Az előzetes tervek szerint novemberig fejlesztés alatt áll és folyamatosan tesztüzemben fut a honlap, átadására 2007 januárjában kerül sor. A weblap címe a <http://www.beosz.hu> ahol az oldal már most is megtekinthető, de a folyamatos fejlesztés miatt az egyes funkciók még nem érhetőek el. A honlap adatokkal való feltöltését, moderálását nem külső cég, hanem a szövetség egy tagja hajtja végre.

A honlap az alapvető információkon kívül (rendeltetés, feladatok, alpdokumentumok, tisztségviselők, térkép, stb.) tartalmaz egy gyors, precíz keresést biztosító telefonkönyvet, csak BEOSZ-tagok számára elérhető fórumot, valamint a legfrissebb információkat megjelentető hírlevelet, aktuális pályázatokat, a szövetséggel kapcsolatos érdekességeket. Ezen kívül megjelenítésre kerülnek a BEOSZ-ról megjelent publikációk, a szövetség kapcsolatrendszere, támogatói, stb. Lehetőséget biztosít a honlap a látogatói észrevételek megtételére egy vendégkönyv segítségével.

Jelenleg a weblap működési elemeinek kialakítása, adatbázis megtervezése, kivitelezése, illetve a domain regisztráció folyamatban van.

Tormássy Pál fejlesztő

Könyvjelző

Ötvenhat titkai

Charles Gati Elvesztett illúziók című könyve – amelynek alcíme Moszkva, Washington, Budapest és az 1956-os forradalom – eddig ismeretlen dokumentumok felhasználásával az 1956-os forradalom és szabadságharc titkait tárja fel. A könyvben külön fejezet foglalkozik a nagyhatalmak szerepével.

A „légjáró emberek” nemzetközi találkozója

A Veterán Repülők és Ejtőernyősök Fejér Megyei Egyesülete augusztus 5-én rendezte meg az Ejtőernyősök 15. találkozóját.

Évről évre vállal aktív szervező szerepet a Veterán Repülők és Ejtőernyősök Fejér Megyei Egyesülete az ejtőernyős szolgálat emlékének ápolásában. Az augusztusi rendezvénnyel annak a második világháború után újjászervezett ejtőernyős-alakulatnak kívántak emléket állítani, amely 1951-ben a Székesfehérvárra helyezett 62. Önálló Ejtőernyős Zászlóaljként vált közismertté.

A zászlóaljban egykori szolgálatot teljesítők 1981-ben, majd 1986-ban szervez-

tek találkozót a sárpentelei táborhelyen. Ezt a hagyományt újíttotta fel az egyesület 1994-ben, az Ikarusz gyárnál felállított emlékmű felavatásával egy időben.

A rendezvényen azóta is megemlékeznek a második világháború alatt hő-

si halált halt repülő és ejtőernyős katonákról, a későbbi időszakok kiképzései során elhunytakról, és kegyeletüket róják le a polgári repülés és ejtőernyőzés áldozatainak emléke előtt.

A találkozón képviseltette magát a megye és a város vezetése, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége, a Magyar Honvédség Szárazföldi és Légi Parancsnoksága, a Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége, a Magyar Veterán Repülők Szövetsége, valamint az Osztrák Veterán Ejtőernyősök Szövetsége

A találkozó résztvevői koszorúkat helyeztek el a Repülő és Ejtőernyős emlékműnél, majd a Bregyó-közi sportcentrumba mentek át, ahol ejtőernyős bemutatók, műsor, ebéd és baráti beszélgetés várt a résztvevőkre.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének tájékoztatója

Felelős kiadó: Sipos Géza nyá. ezredes, a Beosz elnöke.

Szerkesztő bizottság elnöke: Pintér Ferenc nyá. ezredes

Szerkesztő: Kacsó Lajos nyá. ezredes

Cím: 1440 Budapest, Pf.: 22.